

KYSTVERKET

NORTHERN LIGHTS JV DA
Byfjordparken 15
4007 STAVANGER

Deres ref.:	Vår ref	Arkiv nr	Saksbehandler	Dato
	2021/10763-14		Lasse Aase Tønnessen	16.02.2022

Tillatelse til å legge rørledning fra Kollsnes i Øygarden kommune til territorialgrensen - Hjeltefjorden - Vestland fylke

Kystverket viser til revidert søknad etter havne- og farvannsloven datert 20.01.2022, hvor Equinor ASA på vegne av Northern Lights JV DA søker om tillatelse til etablering av CO₂ rørledning fra CO₂ mottaks- og mellomagringsanlegget på Kollsnes i Øygarden kommune ut til territorialgrensen. Søknaden omfatter også etablering av støttefyllinger enkelte steder langs traseen.

Vedtak

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 14 gir vi Northern Lights JV DA tillatelse til etablering av CO₂ rørledning med tilhørende støttefyllinger fra Kollsnes i Øygarden kommune til territorialgrensen.

Tillatelsen gis på følgende vilkår, jf. havne- og farvannsloven § 16:

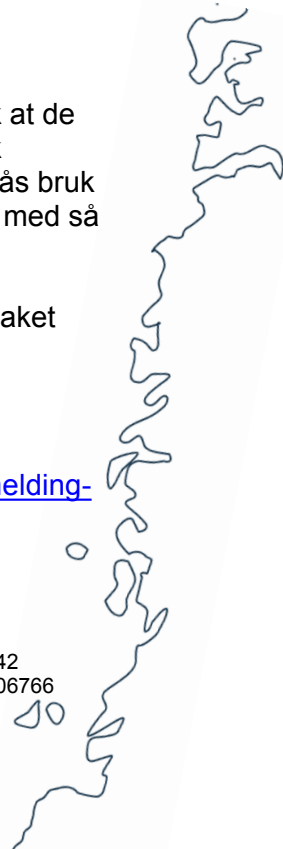
1. Tiltaket skal utføres som beskrevet i denne tillatelsen og søknad, og vist i vedlagte kartutsnitt.
2. Rørledning må følge bunntopografien (uten heng) og legges forsvarlig slik at de ikke forandrer leie eller flyter opp. Eventuelle fester og søkker skal ha en slik utforming at de ikke hefter fiskeredskaper. Det skal så langt som mulig unngås bruk av frie spenn og sidestøtter. Der frie spenn ikke kan unngås, skal de utføres med så korte spenn som mulig.
3. Tiltakshaver skal sende inn T-, eller P-melding om gjennomføringen av tiltaket herunder informasjonstekst, posisjon og tidspunkt for gjennomføring til efs@kartverket.no.

Informasjon om tiltaket må sendes til Efs i god tid for å komme med i neste utgivelse av Efs. (se her for frister <https://www.kartverket.no/til-sjos/efs/innmelding-av-rettelser-til-efs>)

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Det er tiltakshavers ansvar å sjekke fristene.

4. Når tiltaket er ferdigstilt, skal tiltakshaver sende inn melding om kartrettelse til Kartverket. Meldingen skal inneholde følgende:

- a) dokumentasjon om tiltaket 'as-built', fortrinnsvis på digitalt format ((*sosi, shape, gz*).
- b) kart (i hensiktsmessig målestokk der tiltaket er nøyaktig inntegnet)
- c) posisjoner i WGS-84 datum

Informasjon om tiltaket sendes til Kartverket via [Rett i kartet Sjøkart](#) eller til efs@kartverket.no. Det skal sendes kopi til post@kystverket.no (med henvisning til Kystverkets referansenummer).

Meldingen blir behandlet så fort som mulig. For å se om tiltaket er behandlet riktig, kan du følge med på www.norgeskart.no. Velg lagene sjøkart, eller elektroniske sjøkart.

Merk at ikke alle tiltak nødvendigvis blir publisert som kartrettelser i Efs, eller presenteres i sin helhet i kartet. Kartverket foretar en samlet vurdering på grunnlag av målestokk, lesbarhet, øvrig nautisk informasjon i kartet og hvor navigasjonskritisk presentasjon av tiltaket er. Det er Kartverket som er offisiell sjøkartmyndighet og setter premissene for hvordan tiltaket presenteres i sjøkart.

Hvis tiltaket senere fjernes permanent, skal informasjon om dette sendes til Kartverket via [Rett i kartet Sjøkart](#). Kopi skal sendes til Kystverket til post@kystverket.no (med henvisning til Kystverkets referansenummer).

5. Tiltakshaver plikter å holde Kystverket orientert om fremdriften. Ved legging plikter tiltakshaver å holde Fedje VTS¹ underrettet om fremdriften i arbeidene og rette seg etter bestemmelser Kystverket gir for å sikre trafikkforholdene i området. På Kystverkets forlangende kan leggearbeidet, dersom det viser seg nødvendig, stoppes med øyeblikkelig varsel. Dersom det er behov for å innføre restriksjoner på skipstrafikken må det avtales.

6. Arbeider må gjennomføres på en slik måte at det er til minst mulig ulempe og ikke til fare for sikkerheten for den alminnelige ferdsel i området. Anleggsarbeidene må ikke i utilbørlig grad hindre den alminnelige ferdsel på sjøen. I den grad det anses nødvendig må farvannet hvor arbeidene foregår, merkes forsvarlig.

7. Deltagende fartøy skal føre reglementerte navigasjonssignaler.

8. Tiltakshaver er ansvarlig for å informere berørte parter om arbeidet, slik som eksempelvis Sjøforsvaret og Forsvarets operative hovedkvarter, Fiskarlag, berørte akvakulturvirksomheter mv.

9. Rørledning må legges ut i samråd med eier(e) av eventuelle andre installasjoner og fortøyningsystem som den kommer til å krysse/berøre. Kystverket har intet ansvar for å påse at dette vilkåret er oppfylt.

¹ <https://www.kystverket.no/navigasjonstjenester/vts---sjotrafikksentraltjeneste/kontakt-sjotrafikksentralene/>

10. Når tiltaket ikke lenger er i bruk plikter tiltakshaver/eier fjerne rørledningen, farvannsskilt og eventuelle lodd mv.

11. Eventuell erstatningsansvar som følge av tiltaket påhviler tiltakshaver.

12. Endringer i eierforhold skal meldes til Kystverket.

13. Arbeider må utføres med forsiktighet, for å unngå unødvendig påvirkning på det omkringliggende miljø.

14. Tiltakshaver skal gjennom kunngjøring lokal presse underrette om tiltaket før anleggsstart.

15. Tiltaket må merkes med farvannsskilt, jf. havne- og farvannsloven § 10 tredje ledd, slik:

Dere får tillatelse til å sette opp følgende forbudsskilt på egnet posisjon på Ljøsøyna.

Ankring forbudt skiltet skal være i størrelse SS (2 x 2 m)

Forbudsskilt skal ha underskilt «RØRLEDNING» i størrelse SS (bredde 2 meter x høyde 60 cm, bokstavhøyde 15 cm, bordbredde 2,3 cm):

Skilt skal settes opp slik at det ikke kan skje forveksling med hensyn til dets betydning. Det skal være vendt mot sjøtrafikkens ferdselsretning eller mot farleden på en slik måte at de er lett synlige for sjøfarende.

Tiltakshaver er ansvarlig for vedlikehold av merkingen, jf. skiltforskriften § 6.

Tiltakshaver skal sende inn melding til Kystverket umiddelbart etter at skiltet er satt opp og bekrefte at dette er skjedd i tråd med vedtaket her, jf. skiltforskriften § 3 som pålegger Kystverket å føre register over alle farvannsskilt

1 Sakens bakgrunn

I forbindelse med karbon fangst og lagring prosjektet til Northern Lights JV DA skal det etableres en rørledning i sjø fra CO₂ mottaks- og mellomlagringsanlegget på Kollsnes - nordover på vestsiden av Hjeltefjorden mot Fedje, hvor rørledningen endrer kurs i retning injeksjonsbrønn i Nordsjøen. Søknaden omfatter delen av rørledningstraseen som ligger

innenfor sjøterritoret (12 nm) tilsvarende virkeområde til havne- og farvannsloven. Deler av traseen ligger i Øygarden og Fedje kommuner. Den opprinnelige søknaden fra ABO Plan & Arkitekter omfattet delen av traseen som lå innenfor 1 nm ut fra grunnlinjen. Tiltaket omfatter også etablering av støttefyllinger langs deler av traseen. Rørledningstrase inkludert støttefyllinger fremgår i vedlagt kartutsnitt.

Rørledningen er planlagt lagt i perioden mars – september 2023, arbeidene med støttefyllingene skal imidlertid etter plan igangsettes i april inneværende år. Den gjennomsnittlige leggehastigheten skal være ca. 4 km per døgn, men i områder med noe mer krevende bunnforhold slik som ved Fedjeosen vil det kunne ta lengre tid.

Utdrag fra revidert søknad:

«Traséen er optimalisert for å redusere atal og størrelse på frie spenn. Grunna ujamn sjøbotn langs traséen er frie spenn uunngåeleg. Der det er naudsynt vil det bli gjennomført installasjon av steinfyllingar før og etter legging, sjå figur 2. Det er ikkje planlagt for graving per i dag men dette kan være naudsynt i avgrensa områder på grunn av store frispenn. Rørleidningssystemet vil være overtrålbart i områder med trålfiske.»

«I første fase av desse arbeida vil det bli etablert støttefyllingar i form av steinfylling enkelte stader langs traseen. Steinfyllingane er naudsynte for å unngå frie spenn og for å sikre eit stabilt underlag med tilstrekkeleg bereevne for rørleidningen. Omtrentleg lokalisering av desse støttefyllingane er vist i kart i figur 2. Støttefyllingar vil bli etablert med pukk (ca. 10 – 12,5 cm fragmentstorleik) med eit volum på omlag 40 000m³ - 50 000 m³. Det er planlagt at arbeida med støttefyllingar vil starte opp i april 2022. Etter at rørleidningen er lagt skal denne også dekkast til i eit område der det er mogleg rasfare for å hindre skader på rørleidningen. På andre deler av strekningen vil rørleidningen ikkje være dekka til, men i områder med trålfiske kan det bli installert stein under rørleidningen om der er store frispenn. Prosjektet har hatt som mål å avgrense naudsynte steinvolum, graving og motvekter, samstundes som tilfredsstillande stabilisering, beskyttelse og overtrålbart vert sikra.»

«Når støttefyllingar er etablert vil ein starte på sjølve arbeida med legging av rørleidning. Desse arbeida vil starte på 260 m djupne ved intrekking av røyr i borehol ved Ljøsøyna sør i Hjeltefjorden.»

«Rørleidningen vil bli lagt nordover langs vestsida av Hjeltefjorden parallelt med eksisterande Mongstad gassrørleidning. Like nordaust for Ljøsøyna vil rørleidningen leggst aust for oppdrettslokalitet 14435 Ljøsøy N, men pga. sjøbotnstopografiske forhold er det planlagt å installere den mellom sjølve oppdrettsanlegget og dei to austlege og ytste ankra, sjå figur 3.»

«Frå om lag 8 km nord for Stureanlegget, vil den nye CO₂-rørleidningen langs ein strekning på om lag 7 km også følge langs eksisterande Vestprosess rørleidning til Mongstad. Avstand til eksisterande rørleidningar vil variere noko, men minimumsavstand vil være om lag 10 meter.»

«I området sør for Fedje vil CO₂-rørleidningen fortsette nordvestover, og gå sør- og vest for Fedje, vidare nord for vraket av ubåten U-864 med kvikksølvlast, med minimum avstand på om lag 1100 meter frå vraket (600 meter utanfor forbodssona). Topografi på sjøbotnen sør og sørvest for Fedje er svært bratt og krevjande. Ved 1 nautisk mil vest for grunnlinja kryssar rørleidningen ut av plan- og bygningslova sitt verkeområde, og fortsett sørvestover mot injeksjonsbrønnen. Like utanfor 1nm frå grunnlinja forlèt rørleidningen det

bratte og krevjande terrenget. Vidare fram til 12 nm utanfor grunnlinja og heilt til injeksjonsbrønnen er terrenget relativt flatt. Traseen er lagt utanom store steinar og søkk i terrenget. Det er også tatt omsyn til identifisert korallområde ved val av røyrleidningstrase og røyrleidning/steininstallasjon kjem ikkje i konflikt med desse.»

Søknaden er blitt behandlet av Kystverket ettersom røyrleidning-traseen bl.a. berører hovedleden *Hjeltefjorden*, farledsnummer 1508.

Søknaden etter havne og farvannsloven ble sendt på høring i perioden 21.01.2022 - 11.02.2022. I forbindelse med prosjektet har det vært flere andre høringer/prosesser etter andre lovverk, med bred deltakelse.

Innkommne uttaler:

Forsvarsbygg brev av 26.01.2022:

Det aktuelle arbeidet berører skyte- og øvingsfelt i sjø, V12. For å unngå konflikt med Forsvarets aktivitet i feltet skal Sjøforsvaret og Forsvarets operative hovedkvarter varsles før oppstart av arbeidene.

Dersom det gjøres endringer i planlagt arbeid/trase skal Forsvarsbygg varsles. Vi har ellers ingen merknader til tiltakene

Fiskeridirektoratet brev av 09.02.2022.

Når det blir gitt tillatelse til legging av sjøledning er det viktig at det blir stilt vilkår for å unngå skade, fare, forhindre restriksjoner mv. i det farvannet som berøres av tiltaket, jf. lov om havner og farvann § 16, tredje ledd. Tiltakshaver kan bli erstatningspliktig dersom kabelen forårsaker skade på fiskeredskap eller tap av fangst.

Vi ber om at følgende blir satt som vilkår for tillatelsen for å unngå skade, fare eller restriksjoner, i det farvannet som blir berørt av tiltaket, jf. lov om havner og farvann § 16, tredje ledd:

- **Skader som måtte bli påført ledning under utøving av fiske medfører ikke automatisk erstatningsansvar for fiskere.**
- **Ledning må ikke bli hengende oppe i vannsjiktet.**
- **Bukter og gruntvannsområder er viktige for økosystemet langs kysten, blant annet som oppvekstområder for fisk og skalldyr. Alle arbeider som skal foretas i forbindelse med en eventuell tillatelse må gjennomføres på en så skånsom måte som mulig, slik at det omkringliggende miljø i så liten grad som mulig påvirkes.**
- **Ledning, med lodd eller andre forankringer, må utformes slik at fiskeredskaper ikke hefter.**
- **Når ledning er lagt ut, må eksakt plassering meldes til Statens Kartverk Sjø for registrering i offentlig tilgjengelige kart.**
- **Fiskerlaget må varsles før oppstart av tiltaket for å unngå konflikt med fiskeriaktivitet i området.**
- **Aktuelle oppdrettsvirksomheter må varsles før oppstart av tiltaket for å unngå konflikt med fortøyninger.**

Vår vurdering av søknaden

Fiske

Sjøledningen vil passere flere fiskeplasser for aktive og passive redskap, samt låssettingsplasser. Områdene ledningen vil krysse direkte er «Toftøy-One i Hjeltefjorden» der det foregår garnfiske, samt rekefiskefeltet «Krossneset-Ljøsøyskallane». For området «Toftøy-One i Hjeltefjorden» er det registrert at det i hovedsak er lokale fiskere, fritidsfiskere og turistfiske som benytter plassen.

Fiskeridirektoratet region Vest ser størst konfliktpotensial med rekefeltet. Equinor skriver i søknaden at «rørledningssystemet vil være overtrålbart i områder med trålfiske.» Videre beskriver de at «installasjonsarbeida kan medføre kortvarige forstyringer for fisket langs traséen. Installasjonsarbeidet er planlagt i ein periode på få veker og vil gje eit lite og kortvarig arealbeslag. Anleggsfasen er vurdert å føre til ubetydeleg endring for fiskeri, forutan for rekefeltet Krossnes-Ljøsøyskallane, der det kan være noko forringing dersom anleggsperioden vert auka. (...) For fiskeri vert den samla konsekvensen sett til ubetydeleg».

Vi ser av søknaden at tiltakshavar har planlagt å gjennomføre møter med lokale fiskarlag. Basert på ovennevnte informasjon, vurderer vi at fiskeriinteressene er tatt hensyn til og vil bli tatt vare på.

Vi har hørt Fiskarlaget Vest, men de har ikke kommet med merknader til søknaden.

Akvakultur

Sjøledningen vil passere flere akvakulturanlegg, og vil være i direkte konflikt med fortøyningene til lokalitet 14435 Ljøsøy N. Innehaver der er Blom Fiskeoppdrett AS og Kobbek og Furuholmen Oppdrett AS. Søker har planlagt å installere ledningen mellom selve anlegget og de to østlige fortøyningene. Som avbøtende tiltak har søker beskrevet at det er planlagt å varsle næringen om tiltaket, og at det skal etableres avtaler for blant annet kryssing av oppdrettsanlegg. Vi forutsetter at avtale foreligger før arbeidet igangsettes.

Marint biologisk mangfold

Fiskeridirektoratet region Vest skal som den nasjonale fiskeriforvaltningens representant i regionen i første rekke arbeide for å sikre de nasjonalt og regionalt viktige marine ressursene i regionen (naturtyper med A- og B-verdi). Naturtyper av lokal verdi (C-områder) er i utgangspunktet et kommunalt forvaltningsansvar. Ut fra en faglig vurdering vil vi også fraråde inngrep i disse områdene.

Sjøledningen vil passere flere områder der det er registrert skjellsand og tareskogforekomster (B-områder). Søker har beskrevet at konsekvensene for blant annet marint naturmangfold er ubetydelige. Likevel står det i søknaden at tareskogen vil bli påvirket av tiltaket og at det derfor kan forårsake miljøskade for arter som er avhengige av tareskogen

Vi understreker viktigheten av at arbeidet utføres med forsiktighet for å unngå unødvendig påvirkning på det omkringliggende miljø.

Vest for Fedje er det i kartverktøyet vårt registrert forekomst av koraller. Vi ser positivt på at søker har tatt hensyn til disse ved plassering av sjøledningen.

Med bakgrunn i prosjektets omfang og betydning, vurderer vi at konsekvensene for de ulike næringene i sjø og det marine miljøet er på et akseptabelt nivå. Vi forutsetter likevel at det er tett dialog med aktuelle fiskere og oppdrettsvirksomheter i forkant av og under arbeidet.

Blom Fiskeoppdrett AS brev av 11.02.2022:

I henhold til fremlagte kart som viser rørledningens plassering vil rørledningen passere et av Blom Fiskeoppdrett sine anlegg. Rørledningen vil evt. bli plassert mellom bunnfeste til to av anleggets fortøyninger og selve anlegget. I henhold til presentasjon fra søker vil det omsøkte prosjekt medføre at en skal steinsette bunnen mellom anlegget og fortøyningene uten at fortøyningene løses, samt at en må fjerne fortøyningene når selve rørledningen evt. skal plasseres.

Blom Fiskeoppdrett AS vil kort påpeke at vi har alle nødvendige tillatelser for bruk av den aktuelle lokalitet, inkludert de fortøyninger som er i bruk. Vi er i vår løpende virksomhet underlagt en rekke offentlige reguleringer, herunder fullt ansvar for fiskehelse, sikkerhet for miljø mv.. Steinsetting langs bunnen nært anlegget foretatt av et stort fartøy kan medføre skade på anlegg, stående biomasse, fortøyninger mv.. Det er derfor vår vurdering at en evt. godkjenning må være betinget av at tiltakshaver blir pålagt å sikre at utførelsen ikke medfører noen risiko for negativ fiskehelse, skader på anlegg og fortøyninger mv., samt pålegges å dekke alle merkostnader som tiltaket evt. vil medføre.

Tilsvarende vil flytting av våre fortøyninger i forbindelse med selve rørledningen medføre at hele anlegget evt. må ha nye fortøyninger samt nødvendige godkjenninger mv. Dette vil være en betydelig kostnad som må evt. dekkes av tiltakshaver.

Blom Fiskeoppdrett AS har dessverre ikke gode erfaringer med tiltakshavers oppfølging av prosjektet på land, hvor de ikke iverksatte de tiltak som var nødvendig for å unngå negativ påvirkning på vårt anlegg, jfr. vedlagte rapport.

Blom Fiskeoppdrett AS vil primært kreve at arbeidet nær anlegget evt. gjennomføres i sin helhet når anlegget ikke er i bruk. Hvis dette ikke er mulig, må et evt. vedtak inneholde krav om følgende:

- *Klar avtale med Blom Fiskeoppdrett AS hvor tiltakshaver påtar seg et ubegrenset ansvar for å dekke alle kostnader tiltaket medfører, herunder dekning av alle tap som selskapet blir påført*
- *At tiltaket i sin helhet må gjennomføres uten risiko for brudd på gjeldende regler for fiskehelse, forurensning mv..*
- *At tiltakshaver sikrer at gjennomføring av prosjektet ikke medfører brudd på eller risiko for brudd på noen offentlige reguleringer knyttet til drift av oppdrettsanlegg.*

Hvis ikke tiltakshaver kan eller vil oppfylle de over angitte betingelser, vil Blom Fiskeoppdrett AS motsette seg tiltaket.

Statsforvalteren i Vestland brev av 28.01.2022 (adressert til ABO Plan & Arkitektur):

I brevet 19. november 2021 vurderer ABO Plan & Arkitektur at anleggsarbeida med å leggje gassrørleidningen på sjøbotn ikkje fell inn under forureiningsforskrifta kapittel 22 om mudring og dumping og dermed ikkje krev eiga løyve etter forureiningslovverket.

Statsforvaltarens vurdering

Vi er einig i at ABO Plan & Arkitektur si vurdering at etablering av støttefyllingar og tildekking for rørleidningen ved bruk av pukk ikkje fell inn under definisjonen på mudring og dumping gjeve i forureiningsforskrifta § 22 – 2 og dermed ikkje krev eige løyve etter forskrifta.

Basert på oversendte opplysninger om tiltaket vurderer Statsforvalteren at verknadene av tiltaket ikke vil overskride det som vil kunne karakteriserast som "vanlig forureining frå mellombels anleggsverksemd". Vi vurderer derfor at arbeida heller ikkje treng løyve med særskilte vilkår for utføring, jf. forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3.

Vi vil likevel minne om at tiltakshavar har et sjølvstendig ansvar for at det ikkje oppstår forureining i strid med § 7 i forureiningslova, og at avfall vert handtert i samsvar med lov og forskrift

2 Aktuelt regelverk

Tiltaket det søkes om faller inn under havne- og farvannsloven § 14. Denne bestemmelsen sier at tiltak som kan påvirke sikkerheten, ferdsele eller forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet ikke kan etableres uten tillatelse. I tillegg til at vi vurderer tiltakets konsekvenser for disse interessene, legger vi også vekt på de hensynene som fremgår av havne- og farvannsloven § 1:

«Loven skal fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas hensyn til et konkurransedyktig næringsliv. Loven skal ivareta nasjonale forsvars- og beredskapsinteresser.»

Det er Kystverket som avgjør søknaden, jf. § 14, andre ledd og Samferdselsdepartementets delegering til Kystverket.

I behandlingen av saker etter havne- og farvannsloven som berører naturmangfoldet, skal Kystverket legge til grunn prinsippene i naturmangfoldlovens kap. II.

I denne saken er også forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) § 12 aktuell. Denne bestemmelsen skal tas med i vurderingen når det skal fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan føre til at miljømålene i forskriften ikke nås, eller at tilstanden forringes.

Det kan ikke gis tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14 til tiltak som er i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven, jf. havne- og farvannsloven § 14 fjerde ledd. Til prosjektet er det utarbeidet detaljreguleringsplaner², Øygarden og Fedje kommuner har i hver sine brev uttalt at tiltaket henholdsvis er i tråd med- / ikke i strid med plan.

3 Kystverkets vurdering av saken

Ved vurdering om det skal gis tillatelse til omsøkte tiltak må en veie de ulike hensyn i saken opp mot formålet med de aktuelle bestemmelsene i havne- og farvannsloven. Tilsvarende gjelder dersom det iht. § 16 stilles vilkår i forbindelse med en eventuell tillatelse.

Kystverket har vurdert de ferdsels- og sikkerhetsmessige konsekvensene av omsøkt tiltak.

Rørledningen skal etableres i trafikkert farvann med status som hovedled, tiltaket berører også innseilingskorridoren Fedjeosen. Arbeidene med etablering av rørledningen vil kunne medføre midlertidige innskrenkninger, redusert fremkommelighet og ulemper for sjøfarende. Da farvannet er relativt åpent vurderer Kystverket at det vil være mulig for sjøfarende å passere selv om ferdselsarealet snevres inn. Av hensyn til sikkerheten og

² planID 20180001 og planID 1259_20150002

fremkommeligheten i farvannet må arbeider utføres slik det blir til minst mulig ulempe for sjøvertsferdsel.

Området dekkes av Trafikksentralen på Fedje sitt overvåkingsområde. Det er viktig at tiltakshaver har god kommunikasjon med Trafikksentralen på Fedje med oppdatering om fremdriften og følger reglene i forskrift om sjøtrafikk i bestemte farvann. Dersom det er behov for å innføre restriksjoner på skipstrafikken i leggeperioden må det avtales. Tiltakshaver skal før oppstart ha på plass konkrete varslings-/sikkerhetsordninger for informasjon til de sjøfarende. Av hensyn til sikker ferdse i farvannet er det viktig at deltagende fartøy fører reglementerte navigasjonssignaler. Vaktbåt bør vurderes.

Av hensyn til sikker ferdse i farvannet er det viktig at tiltaket blir gjort kjent for andre brukere av farvannet. Tiltaket må varsles gjennom Efs (etterretning for sjøfarende). Videre er tiltakshaver er videre også ansvarlig for å varsle parter som blir/kan bli berørt berørt. Det forutsettes noe smidighet og samarbeidsvilje. For å informere allmennheten skal tiltakshaver gjennom kunngjøring i lokal presse underrette om tiltaket før anleggsstart, i teksten bør trafikk oppfordres om å vise hensyn og passere med god avstand.

Rørledningen vil medføre en redusert mulighet for bruk av anker i/ved trase, i sjøkart er det ikke registrert ankringsområder langs traseen. Rørledningen følger strekningsvis eksisterende traser. Traseen berører registrerte skyte- og øvingsfelt i sjø-arealer, Forsvarsbygg skriver i uttale at Sjøforsvaret og Forsvarets operative hovedkvarter varsles før oppstart, og om ev. endringer. I søknaden fremgår at arbeidene skal forgå i god avstand fra ubåtvraket U-864, med en minimum avstand på om lag 1100 meter.

For de sjøfarende er det viktig at installasjoner på sjøbunnen (kabler, ledninger m.v.) blir framstilt i et oppdatert sjøkart. Vi setter derfor i vilkår om å melde inn traseen til EFS v/Kartverket Sjødivisjonen etter etablering.

Av praktiske hensyn stilles det vilkår om at Kystverket skal gjøres kjent med eventuelle endringer i tiltakets eierforhold.

Vi gjør oppmerksom på at søker/tiltakshaver er selv ansvarlig for å avklare forholdet til eiere av andre installasjoner og fortøyningsystem som tiltak kommer i berøring med/krysser, eksempelvis Blom Fiskeoppdrett, andre akvakulturanlegg mv.

Av ferdse- og sikkerhetsmessige hensyn for de sjøfarende, gis tiltakshaver samtidig tillatelse etter havne- og farvannsloven § 10 til å etablere farvannsskilt for å merke rørledningen på egnet sted på Ljøsøyna i tråd med i tråd med [Forskrift om farvannsskilt og navigasjonsinnretninger](#). Oppsetting av farvannsskilt var ikke omsøkt, men er et vilkår for tillatelse.

Rørledningen merkes med forbudsskiltet ankring forbudt med underskilt «RØRLEDNING». Størrelsen på skiltene vurderes på bakgrunn av veiledende tabell inntatt i skiltforskriften vedlegg 1 pkt. 2.1, og vurderinger av farvannets beskaffenhet og bruk av farvannet mv. Skilt må være synlige på en avstand hvor sjøfarende kan tilpasse sin ferdse etter forholdene i rett tid. Ut ifra forholdene i farvannet og at skiltene ikke skal være større enn nødvendig vurderer vi skiltstørrelse stor størrelse SS (2000 x 2000 mm) som skal ha en leseavstand på over 500 meter som en passende størrelse. Kystverket forutsetter at skiltplassering avklares med grunneier.

Til prosjektet er det utarbeidet to rapporter som bl.a. omhandler natur og miljø og fiske/fiskeri. Rapporten utarbeidet av Rambøll³ dekker delen av traseen innenfor 1 nm utenfor grunnlinjen - tilsvarende plan- og bygningslovens virkeområde. I tillegg er det utarbeidet en miljørisiko rapport av DNV GL⁴.

Tiltaket berører flere registrerte fiskeområder. I søknaden går det frem at arbeidene kan medføre midlertidige ulemper for fiske, tillegg til mindre arealbeslag. I områder med trålfiske, skal rørledningen ifølge søknaden være overtrålbar. For å unngå konflikt med fiskeriaktivitet må Fiskarlag varsles/holdes orientert. Vi viser ellers til Fiskeridirektoratets beskrivelse og vurderinger i uttale gjengitt på sidene 5-6, videre vises det til Fiskeridirektoratets karttjeneste⁵ for geografiske avgrensninger av de registrerte fiskeriområdene i farvannet.

I Miljødirektoratet sin karttjeneste Naturbase⁶ er det på vestsiden langs land nordover Hjeltefjorden en sammenhengende registrering av den marine naturtypen *større kamskjellforekomster*⁷ verdisatt som «svært viktig». I Rambøll rapporten ble det inne langs land i deler av Ljøsøybukta observert tareskogforekomst de vurderer til «viktig». Rørledning legges i en 650 meter lang retningsboret tunnel ut fra naturgassparken ned til 270 meters dybde den går videre nordover i Hjeltefjorden, strekningsvis i eksisterende traseer. Videre er det korallforekomst registreringer vest for Fedje. Det er utført kartlegging av natur og interesser langs traseen, en har forsøkt å tilpasse traseen. Etablering av rørledningen og støttefyllinger mv. vil kunne medføre midlertidig påvirkning på omkringliggende miljø, for å unngå unødvendig påvirkning settes det vilkår om at arbeider må gjennomføres på en skånsom måte. For mer utfyllende vurdering av natur og miljø tema vises det til nevnte Rambøll rapport.

Etter vår vurdering foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltaket vil innebære noen mindre inngrep i naturen, og det ansees som lav risiko for alvorlig eller irreversibel skade. Tiltaket vil derfor ikke få store konsekvenser i forhold til samlet belastning, jf. nml. § 10. Av samme grunn vil kostnaden ved tiltaket minimal, jf. nml § 11. Tiltaket krever videre ikke spesiell driftsmetode eller teknikk, og nml. § 12 er derfor uten betydning.

Tiltaket skal gjennomføres i kystvannforekomstene *Hjeltefjorden –nordre*⁸ og *Fedje Vest*⁹. Vannforekomstene er i vannforvaltningsdatabasen vann-nett klassifisert med henholdsvis «moderat» og «svært god» økologisk tilstand, mens kjemisk tilstand er klassifisert som «dårlig» og sistnevnte er udefinert. Vi viser til vann-nett for hvilke registrerte parametere som er med i tilstandsklassifiseringen, og eventuelle vurderinger (se link i fotnote).

Basert på det som fremkommer i søknaden er Kystverkets vurdering at det ikke foreligger grunnlag for å si at omsøkte tiltak vil ha noen vesentlig negativ betydning for miljømålene i

³ Rambøll – Northern Lights – Konsekvensvurdering med hensyn på fiskeri, havbruk og marint biologisk mangfold – (2018).

⁴ DNV GL – Rapportnr. 2019-0746, Rev. 1.

⁵ <https://kart.fiskeridir.no/fiskeri>

⁶ <https://kart.naturbase.no/>

⁷ <https://faktaark.naturbase.no/?id=BM00111879>

⁸ <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0261030201-1-C>

⁹ <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0261000035-2-C>

vannforskriften §§ 4 til 7 eller forringe miljøtilstanden i vannforekomstene. Tiltak kan dermed tillates etter vannforskriften § 12.

Ut fra søknaden og det som ellers er opplyst og forutsatt i denne saken er Kystverkets vurdering at tiltaket ikke blir til vesentlig hinder for allmenn sjøverts ferdsel i aktuelle områder utover midlertidig begrensninger under selve anleggsarbeidene.

4 Konklusjon

På bakgrunn av vurderingene ovenfor har vi kommet til at vi kan gi tillatelse til søknaden om legging av CO₂ rørledning i sjø med tilhørende støttefyllinger. Avgjørende for utfallet av saken har vært at tiltaket ikke vil få vesentlige negative virkninger for sjøsikkerheten og ferdselen i det aktuelle farvannet.

Det fremgår av havne- og farvannsloven § 16 siste ledd at tillatelsen faller bort hvis arbeidet med tiltaket ikke er satt i gang innen tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet med tiltaket blir innstilt i mer enn to år. Kystverket kan forlenge fristen én gang med inntil tre år.

Vedtaket med vilkår finner du fremst i dette brevet.

5 Rett til å klage

Dette er et enkeltvedtak som søkeren og andre med rettslig klageinteresse kan klage på innen 3 – tre – uker etter at dette brevet er kommet frem. Se vedlagte *Orientering om klageadgang*.

Muligheten til å klage må være benyttet før søksmål om gyldigheten av vedtaket eller krav om erstatning som følge av vedtaket reises, jf. forvaltningsloven § 27b. Søksmål kan likevel reises når det er gått seks måneder fra klage første gang ble framsatt, og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens avgjørelse ikke foreligger.

Vi presiserer at vedtaket er basert på reglene i havne- og farvannsloven og ikke annet lov- og regelverk. For eksempel kan tiltaket være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, og det må tiltakshaver selv undersøke med kommunen. Videre må forholdet til kulturminnelovgivningen og forurensningsloven avklares med vedkommende myndighet.

Havne- og farvannsloven regulerer ikke nabo- eller eiendomsforhold. Slike forhold er derfor ikke vurdert i forbindelse med dette vedtaket. Søkeren må selv innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. Kystverket har ikke ansvar for å følge opp dette. Privatrettslige tvister mellom partene avgjøres enten gjennom avtale eller av domstolene

Med hilsen

Jan Morten Hansen
avdelingsleder

Lasse Aase Tønnessen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Øygarden kommune	ternholmvegen 2	5337	RONG
Fedje kommune	Stormarkvegen 49	5947	FEDJE
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
EQUINOR ASA	Postboks 8500	4035	STAVANGER
ABO PLAN & ARKITEKTUR AS	Postboks 291	5203	OS
BERGEN HAVN	Postboks 6040	5892	BERGEN
FARVANNSFORVALTNING IKS			
STATSFORVALTAREN I VESTLAND	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
STIFTELSEN BERGENS	Postboks 7800	5020	BERGEN
SJØFARTSMUSEUM			
FORSVARSBYGG	Postboks 405 Sentrum	0103	OSLO
BLOM FISKEOPPDRETT AS	Ulvøyvegen 130	5337	RONG

Vedlegg:

- 1 Kartutsnitt - CO2 rørledning trase
- 2 Orientering om klageadgang
- 3 vedlegg1 - Søknad om tiltak i sjø etter havne- og farvannsloven
- 4 Forskrift om farvannsskilt og navigasjonsinnretninger - Lovdata